

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:	VIDÉKEN:
Félévre . . . 6 kor. — fil.	Félévre . . . 9 kor. — fil.
Negyedévre. 3 kor. — fil.	Negyedévre 4 kor. 50 fil.

Feladós szerkesztő és leaptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Uj miniszterek.

Mióta Széll Kálmán miniszterelnök lett, alig mult el nap, de semmi esetre sem mult el egyetlen egy hét, hogy valami miniszterkombináció ne jött volna forgalomba.

Ez tulajdonképpen természetes is, mert Széll csak úgy sebtiben vette át a kormányt és egynek kivételével megtartotta a régi minisztereket, kikről mindenki feltételezte, hogy nem maradhatnak hivatalban, mert a mult rezsim alatt eléggé exponáltak magukat. Egy tárcza meg éppenséggel betöbbször is maradt, még pedig éppen az a tárcza, melyre a legtöbb aspiráns volt és van.

Azóta évek multak el és a sok százra menő — ha kevés névre is szorítkozó — miniszterkombináció közül még egy sem vált be.

Az olvasóközönség azt hihetné, hogy ezeket a be nem vált kombinációkat mindig a hirlapírói fantázia szülte és így természetes, hogy be nem válhattak.

Dehogy! Ezek a gyakori változatok mindig a leghitelesebb

forrásra, magára a miniszterelnökre mentek vissza. Köztudomás szerint a kormánypárt a mult ciklusban igen különböző csoportokból állott és áll; főleg három csoport vált egymástól külön: 1. Az ó-liberálisok (merkantilisták vagy Tiszaisták). 2. Az uj-liberálisok (agráriusok vagy nemzetiek) és 3. A volt disszidensek.

Már most a szerint, amint valamely kérdésben vagy az egyik, vagy a másik főcsoport békétlenkedett, kiröppent a hír, hogy az illető csoport valamelyik tagja legközelebb miniszter lesz. Mihelyt azonban a kérelkedés alább szállt, aggodalmak támadtak, hogy nem fog-e megharagudni a másik két csoport és végezetül elejtették a tervezett kinevezést.

Szóval a miniszterelnöknek csakugyan sikerült ezen az uton a csoportokat sakkban tartani és eljutni az uj választások révébe.

Az új elsodort ugyan sok régi embert és felszínre hozott sok újat, de a régi ellentétek most sem simultak el és a miniszter-aspiránsok teljes számmal vannak az új Házban is. Most tehát gondoltak merészet és na-

gyot: világgá röpitettek egy új hirt; lesz három új miniszter, minden csoportból egy, vagyis egy disszidens, egy ó- és egy uj-liberális. A neveket is emlegetik már: Hieronymi Károly, Tisza István és Horánszky Nándor.

Mi ezt a kombinációt csak olyan valószínűnek tartjuk, mint az eddigieket és azt hisszük, hogy ez is csak arra való, hogy ne legyen mindjárt az ülészak elején belső torzszalkodás. Egy új miniszterünk talán lesz; erről lapunk más helyén adunk hirt, — de hogy egyszerre több is legyen, az bajosan hihető.

Jó lesz tehát a tegnap felröppent hármass kombinációt a legnagyobb skepticizmussal fogadni.

A torna-és kerékpáros-egyesület fuziója.

Debrecen, okt. 22.

Egyesült erővel!

E sokszor bevált régi jelszót hangoztatja ujabban és mind erősebben két helybeli sport egyletnek, az 1867-ben alakult „Debreczeni Tornaegylet”-nek és az 1898-ban alakult „Debreczeni Kerékpáros-Egyesület”-nek sok tagja. Mindenfelé azt látjuk, hogy a tömörülésre nagy szükség van, ha

A bosszú.

Irta: **Harmat Lujza.**

A nap éppen nyugvóra szállt, a vadgalamb bugása, fülemüle danája szólalt meg a berekben, mikor a legény hazatért. Be sem ment a malomba, ma nem volt kedve dolgozni. Leült a Nyárad partra s hallgatta a víz sajátságos zsongását, a mint a kavicsos ágyon tova szaladva zümmögött a leszálló éj csöndjében.

Igy mult el a nyár. Ritkán találkoztak együtt, csak a táncban, vagy a Nyárad partján, ha vizért jött a Lidi, de azért tudták, hogy egymásé lesznek s nincs a földnek annyi kincse, a miért odaadták volna azt az édes érzést, mely egész valójukat betölti, ha egymás közelében vannak.

Nyárra ősz jött s a legénynek be kellett rukkolni. Sírva kísérte ki az egész falu őket. Elől mentek a legények válasz-

tottjaikkal, utánok a szülők, majd az atyafiság.

Nem titokban, hanem mindenki szeme láttára folyt a bucsuzás. Sok ígérettel, édes csókokkal váltak el egymástól, hiszen nincs abban semmi; hogy más is tudja, a mit ők éreznek, nincs abban semmi, hogy más is hallja, a mit ők egymásnak ígérek!...

— Megvársz?

— Meg. Isten engem úgy segítjen!

Még egy csók, még egy ölelés, azután elválnak hosszú időre.

Bokor Laczi csak most, hogy elvált kedvesétől látja, hogy mennyire szereti.

— Ha másé lenne, — szölt egy jó pajtásához, — megölném azt az embert!

— Hát Lidit?

— Rá nem tudnék kezet emelni soha!...

S öklével két nehéz könnyesepp tötört ki a szeméből. A leányok elhatározták hamar, hogy nem mennek tánczra, megkedvessük vissza nem jön

Talán akad vagy egy közöttük, a ki meg is tartja ezt az ígéretet?...

Hanem, hogy egy se lett halványabb, egy se lett soványabb, azt merem állítani, legfeljebb a dal lett szomorubb, mely ajkukról továszallt az eltávozott felé...

*

A faluban egyszer furcsa hír futott szájról-szájra. A medos Kallós Pált fatolvajságon kapták az urasági erdőben.

— Iszen nem első eset, hogy tilosban jár! — mondták, csak még rem kapták rajta. De hát addig jár a korszó a vizre, míg nyaka törik. No most a gögös, alattomos embernek is majd csak nyaka szakad! Rámegyen a kőháza s még úgy lehet a földje is...

Aztán látták bejárni az udvarra, majd az ispán ur nézett be hozzá elég sűrűn.

A dolog mind csak baladt, a kőház sem ment el, a földjei is megvoltak, csak az ispán járt mind gyakrabban Kallósékhoz.

eredményt akarunk felmutatni s így bizonyára a két egyesület összeolvasztásának szószólóit is a szükség belátása bírta rá a mozgalom megindítására.

Szükség van-e az egyesülésre, s mi haszon hárulhat belőle a két egyesületre s magára a sport ügyére?

Az atlétika egyes ágainak fejlődésével az ágak mindinkább szétváltak. De szétváltak az egyes ágak művelői is s ebből olyfokú egyoldalúság támadt, mely az egyénnél esztétikailag nem szép, következményeiben pedig inkább káros, mint hasznos. Az egyén értékét nem az egy sportágban elért eredmény adja meg, hanem az, hogy minél több irányban működjék, habár az elért eredmény kisebb is.

Ezért tehát a sport egyesületek is minél többoldalúak kell, hogy legyenek s a lehető sportágak művelését tagjaik számára mind minél könnyebbé tegyék.

Sem a puszta tornászat, sem a kerékpározás nem felel meg a sport összes igényeinek. Sem tisztán tornaversenyre, sem tisztán kerékpárversenyre ma már nem jár elegendő közönség. Pedig a közönség érdeklődése fokmérője a közszükségletnek. Mindkét fajta versenyt egyesíteni kell s atletikai számokkal megbővíteni.

Ennek a feladatnak pedig a két egyesület együttesen bizonyára jobban megfelel, mint külön-külön.

Többször tapasztaltuk azt is, hogy egy-egy jó eszmét nehezen vagy éppen nem lehetett megvalósítani, mert nem volt, a ki megvalósítsa. A két egyesület is több munkateret kíván, mert egy-két ember, bármily buzgó, nem tehet mindent. Ha közös vezetés alá kerül a két egyesület s a mindkettőben található erőik közösen működnek, bizonyára tisztább lesz az ügyek elintézése s az intézők dolga is könnyebb lesz.

A két egyesület mostani tagjai csak nyerhetnek az egyesülésből. Eddig ugyanis mind a kettő a maga bevételéből meg tudott élni. A Tornaegyesület sanyaru helyzete nem a rendszeres költségvetésnek, hanem rendkívüli viszonyoknak volt az eredménye s e rendkívüli viszonyok most megszűntek. Már most sem a tornaegyesület költsége nem fog emelkedni, ha a kerékpáros-egyesület tagjai-

nak egy része tornázni is fog, sem pedig a kerékpálya nem fog többé kerülni, ha néhány tornász is fogja járni. Ime a mostani csekély tagsági díjért mindkét egyesület tagjai a másik egyesület nyújtotta előnyüket is fogják élvezhetni.

A tornaórák így látogatottabbak lesznek, aminek az lesz a természetes következtetése, hogy az alakuló félben levő u. n. szeniorcsapat is megkapja a maga tagjait, a szeniorcsapatnak is marad elegendő résztvevője, minthogy a díjleszállítás folytán újabban nagy számban léptek és lépnek be a főiskolai hallgatók.

A kerékpározásnak sok művelője nem volt eddig tagja a kerékpáros egyesületnek. Most ez az ügy is új tagokat fog nyerni.

Mindkét ágnak szaporodván ekként a hívei, bizonyosan kifelé is fog érvényesülni a nagy létszám vonzó hatása s az új egyesület tagjai csakhamar szaporodni fognak.

De fontosabb ennél a sporttér ügye. A két egyesület közös használatra kapott a várostól a sport művelésére való helyet a katonai lövőtér mellett, úgy, hogy a két pálya belsején a tornaegyesületnek labdázó, futó és egyéb atlétikára szolgáló pályája legyen. Ha már most a térnek két gazdája van, akkor a legnagyobb vigyázat mellett sem lesznek elkerülhetők bizonyos érdekösszeütközések, a mi sem a két egyesületnek, sem az ügynek nem válnék javára. Hiszen a tornaegyesület még csak be sem juthat a pályájára másképp, csak a kerékpályán keresztül! Legnagyobb bajjal lehetne külön-külön versenyeket rendezni.

Mindezeket el lehet kerülni, ha a két egyesületből egy lesz. Nyáron a rendszeres szertornázás ugyanis többnyire szünetel, a kerékpározást sem elégíti ki a folytonos pályán való gépelés. Mily élénk sportjáték fog a sporttérre kifejlődni, ha a szereket ott lehet tartani, ha öltöző lesz és a ki kimegy, tudja, hogy mindig talál csapatot, akár fűles vagy ringó labdát, akár más atletizálásra. Eddig csak azért nem tudott a rugdaló gyökeret verni, mert mindent ki kellett cipelni minden egyes alkalommal s ruhatar nem volt. — A versenyrendezés is csak úgy lesz könnyebb, ha állandó pálya lesz.

Egy baja van a térnek, az, hogy méreteinél fogva nem felel meg egy ideális sportter követelményeinek, a mi főleg a kerékpálya fordulójánál s a futballpályánál jön számba. De erdőt nem lehetván irtani, jobb hely hiányában ezzel is be kell érünk s ezért is köszönetet mondanunk Debreczen sz kir. város tanácsának.

Az egyesülés érdekéte — bár az óhaja régen meg volt többekben — eddig az történt, hogy mindkét egyesület választmánya elvileg hozzájárult az indítványhoz s azóta az új alapszabályok tervezete is elkészült. Ezt főleg a címekérdése tette szükségessé. A tornaegyesület, bár 34 éves múltja van, nem kívánja, hogy ifjabb társa teljesen lemondjon címéről; bár a torna helyes értelmezés szerint magában foglalja a testgyakorlás összes ágait, tehát a kerékpározást is. Hiszen még sakkturna is van! De mivel újabban szűkebbre szabták a kifejezés körét, senkinek sem lehet kifogása az ellen, hogy az új egyesület címében a torna mellett a kerékpározás is helyet nyerjen, ha ugyan egy teljesen új cím nem szorítja majd ki mindakettőt. De ez mellékes és az ügy lényegére egyáltalán nem tartozik.

Legközelebb a két egyesület választmánya újra összeül s annyira előkészíti majd az ügyet, hogy rövidesen a közgyűlések elé lehet terjeszténi. — Ha aztán ezek is elfogadják, akkor az egyesülés ténynyé válik.

Én előttem, mint mindig, úgy most is tisztán az ügy érdeke lebeg s színtén óhajtom, hogy egyesült érdekekkel működünk ezentúl abban az irányban, melyben eddig külön-külön csak lassan, nagyon lassan tudtunk haladni!

A ki meg azt gondolja, pedig sokan és nemcsak az öregebbek gondolják, főleg Debreczenben, hogy ez az egész működés felesleges, az próbálja meg, mit tesz az, csak egy órát is vidám társaságban, szabadon és főleg a szabadban erősebben mozogva, férfias, nemes mérközésben eltölteni. A ki egészséges, az csakhamar megfogja kedvelni, ha pedig egyszer megkedvelte, bizonyára nem hagyja abba.

Horvay Róbert.

A fonókban összedugták a fejüket az asszonyok és úgy suttogták:

— Már ki hitte volna! Olyan tisztességes leánynak látszott! A kezemet is tüzbet tettem volna érte!

— Egészen gyermek!

— Az ám! az apja leánya. Lehetetlen látni előre.

— Szegény Bokor Laci!

És egy napon végig futott a hír a falun, hogy Kallós Lidinél megérkezett a gólya...

Laczinak az öreg néneje mondta el a városban a szomorúságot.

Az erős legény úgy megrázkódott a hírtől, mint a nyárfa levele, ha szél fúrt rajta végig, aztán odarogyott a földre és zokogott keservesen.

— Megölöm! — ordított fel nagy fájdalomában — megölöm, a ki az életemet megrontotta!

— Az ispán!

A legény azután az egész hátralevő

idejét e gondolattal töltötte, hogy neki nagyszámúadása van az ispánnal.

Mikor kiszabadult, a leány felé sem nézett. Ha ott ment el a házuk előtt, gyakran hallotta susogni azt az apró jószágot, melynek életéért neki egy rettenetes számadást kell végeznie. Önmagát is elveszti vele jól tudta, de meg kell lenni másként nem volna nyugodalma sem ezen, sem a más világon.

Láttuk, hogy teljesítette fogadását.

*

Nem sok vallatás kellett, a legény elmondott mindent őszintén. Szinte erővel rontotta magát, a mikor feltett szándékáról beszélt. Ha most nem, hát máskor tette volna meg, de hogy megtette volna, annyi bizonyos.

E vallomásra nagyon kevés volt az öt év, a mit reá mérték büntetésül,

Kallós uram ezalatt sokat betegeskedett s majdnem haláluklában volt, mikor a

legényt elitelték. Kérve-kérte a bírakat, hogy engedjék meg, hogy a legény nyelbeszéljen, e nélkül nem tud meghalni nyugodtan.

Megengedték és beszélt olyan dolgokat, hogy a legény erős feje majd megzavarodott bele.

Ő volt az oka mindennek. Alku szerint ment. Hogy megmentse becsületét, eladta leányát. Hiába kért, könyörgött Lidit, nem volt irgalom. Megverte, bezárta... Ő maga eresztette be hozzá az ispánt. — Isten úgy legyen irgalmas hozzá!...

És öt év múltán, mikor kiszabadult Laci a fogságból, a falusiak nem akartak hinni a fülöknek, a mikor végig jarta a hír az egész falut, hogy Bokor Laci elveszi Kallós Lidit.

— A gazdaságért veszi, — szólt egyik. — Nem a! Anyira szereti, hogy mindent megbocsátott, vagy tán nem is a leány oka!

Ki tudja, melyiknek volt igaza?...

VIDÉK.

Megmárt asszony. Nagy riadalmat okozott Nagylétán, mint levelezőnk írja, egy veszett eb garázdálkodása. A dühödöt állat több szarvasmarhát megmárt s mikor üzöbe vették, egy asszonyt a szó szoros értelmében szétmarcangolt. Csak nagy nehezen sikerült a veszett állatot lebunkóznia. A súlyosan sérült asszonyt felszállították Budapestre a Hőgyes-intézetbe.

Szüret az Érmelléken. Az ország egyik leghiresebb bortermő vidékén, az Érmelléken hétfőn kezdődött meg a szüret. Mondhatni, hogy hosszú évek óta ez volt az első igazi szüret s az a remény, melyel a nyár közepén az eredmény elé tekintettek, nem csak teljesült, de még a legvörösebb reményt is meghaladta. Persze nagy most az öröm az egész vidéken. Ott például, ahol a szedetlen termést ötven hektoliterre becsülték, 86 hektoliter lett. Az egész vidék tele van borkereskedővel, — ennek dacára azonban nagyon alacsonyok a bor ára.

Megyei bizottsági tagok választása cím alatt szoboszlói levelezőnk megírta a választás ottani eredményét, a melyre most a következő nyilatkozatot kaptuk: „Magyar bizottsági tagok választása Szoboszlón” cím alatt az van rólam állítva, hogy azért lettem megválasztva megyei bizottsági tagnak, mert a Kossuth-párt, helyesebben Kovács Gyula pártja, a városi tiszti ügyész állásomra tekintettel nem ejtett el, — ez „állásomra való tekintet” nem áll, mert köztudomású dolog, az, hogy a Kossuth-, illetőleg a Kovács-párt kiadta a jelszót megbuktatásomra, de jó barátaim — akiknek köszönöm ezt a helyen is nyilvánítom — nem indultak a jelszó után és a kiosztott szavazó-czédulákat nem fogadták el, hanem mellettem kitartással a saját választókerületemben a legtöbb szavazatot keptam. Abból, hogy megválasztásomat mintegy megkegyelmezés-féle izetlenséggel illeti a hír beküldője, azt következtetem, hogy megválasztásom a Kovács-párt intézőinek terve ellen történt. Tisztelettel: Hetey Ignác.

Hier! — Jelen! Javában folynak az ellenőrzési szömlék a közös hadsereg részéről a szomszédokban is. Mint tenkei levelezőnk írja a hó 17-én és 18-án volt ott a szemle s a 37-ik ezred részéről Lorbert Károly százados volt jelen, aki szabályszerűen követelte, hogy a felszólításra „hier”-rel jelentkezzenek. Ennek ellenére többen „jelen”-t kiáltottak, de a kényszernek engedve, szándékos tévedésüket csakhamar kiigazították. Így senkit sem lehetett megbüntetni. A honvédségnél szintén megkezdődtek a szömlék s itt meg a jelen helyett hier-t kiáltottak egyesek. Persze tévedésből. Nagyon jó néven véné a közönség, ha ezeket az alakokat szintén úgy büntetnék, mint azokat a lázadókat, akik elég merészek édes anyanyelvünkön jelentkezni.

Báró Fejérváry üdvözlése.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Báró Fejérváry Géza honvédelmi minisztert 50 éves katonai jubileuma alkalmából Máramaros vármegye közönsége igen melegen üdvözlötte, mire

a miniszter a következő válaszzal viszonozta a gratulációt:

„Mélyen meghatótt Máramaros vármegye közönsége nevében, betöltött 50 évi közszolgálatom alkalmából hozzám intézett meleghangú üdvözlétük. Ha 50 évi szolgálatom alatt sikerült is hazám javára némi eredményeket elérnem, várhatnék-e, nyerhetnék-e kötelességteljesitésemért méltóbb és becsesebb jutalmat, mint a közélet hivatott tényezőinek keresetlen elismerését. Ezt nyújtják felém önök oly meleg, oly szép szavakban és oly őszintén, hogy ez feleletetni képes velem mindama nehézségeket és keserőségeket, a melyek hosszú közpályámon nem egyszer értek s e pillanatban tisztán élvezhetem polgártársaim rokonszenvét. Fogadják kérem, a nagybecsű meg-tiszteltetésért legőszintébb, soha el nem muló hálámát. Ha az isteni gondviselés még módot nyújt arra, hogy hatásköröm-ben a vármegye hazafias törekvéseit támogathatom, úgy azt mindenkor nemcsak kötelességemmel, hanem igaz örömmel teendöm. Báró Fejérváry.”

Máramaros vármegye legutóbb tartott közgyűlésén olvasták fel a szép választ és ez kedves alkalmat adott a vármegye közönségének a miniszter iránt érzett tiszteletének újabb kimutatására.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Börzsebírák vizsgálat alatt. (Fővárosi tudósítónktól.) Említettük annak idején, hogy a budapesti királyi ítélőtábla egy pörből kifolyólag dr. Schaeffer József ügyvédnek a panaszára, fegyelmi eljárást indított a tőzsde öt bírāja ellen. A kérdéses pörben, mint választott bírák, Beimel Jakab, Székely Ferencz, Markó Albert, Schöffler Bódog és Sándor Ármán ítélkeztek s ellenük irányult a vád. Ez ügyben a kir. tábla Dr. Fuchs István királyi kereskedelmi és váltótörvényszéki bírót, a tőzsdei eljárás alapos ismerőjét bizta meg a vizsgálat meg-ejtésével. Dr. Fuchs bíró már ki is hallgatta a bevádolt tőzsdetanácsosokat, ugyazintén a panaszos ügyvédet s az így összegyűjtött anyag alapján fog a tábla a vád alá helyezés kérdésében már legközelebb határozni. Az illető körökben nagy érdeklődéssel várják a döntést, mert a tőzsde ellen még nem volt hasonló eljárás folyamatban.

§ Végrehajtás akadályokkal. (Fővárosi tudósítónktól.) Gábriel István végrehajtó és Wuch Lajos adóbiztos egzekválói voltak a Politzer Mór földbirtokos házában, a ki Zeriner René nevelőnővel állott pörben. A kellemetlen vizit ugyan-csak kihozta a sodrából Politzert. Nagy lármát csapott, a mit látva, a végrehajtó rendőrről küldött. Alig akart azonban Wuch biztos távozni, Politzer ellökte az ajtótól s ebből még nagyobb patália lett. Dühösen Gábrielre kiáltott:

— Maga csak szolga s majd megtanítatom. Tán valami akcziidenciákat kap s ezért pártol egy becselést, tette még hozzá a felpesnére czélozva.

Hatóság ellen való erőszak vétsége és hatóság elleni kihágás miatt került ezek után Politzer a vádlottak padjára. A mai

tárgyaláson azonban, melyen Szabó bíró elnökölt, dr. Fried Vilmos védelme után az első vád alól felmentette s csupán a kihágásért ítélte el 50 korona pénzbüntetésre. Az ítélet jogerős.

A pénzügyminisztérium változása.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, okt. 21.

Végre világosan látunk abban a sok hiresztelésben és mendemondában, mely a pénzügyminiszter ur ténykedései és utazásai körül felmerült. A pénzügyminiszter ur végre-valahára el akar menni és élvezni akarja a nyugdíjas nyugalmat.

Teljesen megbízható forrásból kapjuk a következő adatokat, melyek hitelességéhez szó sem fér és amelyeket bármi czáfolattal szemben is fenntarthatunk. Különben a tények fogják a kézzel fogható igazolást szolgáltatni.

Dr. Lukács László pénzügyminiszter ur még a választások előtt beadta lemondását, de a miniszterelnök ur a lemondást kereken visszautasította. A pénzügyminiszter akkor megnyugodott a visszautasításban.

Azóta beállott a viszály közte és a kereskedelmi miniszter között a beruházások tárgyában és bekövetkezett a pénzügyminiszter ur leszavaztatása a minisztertanácsban, mire dr. Lukács megújította lemondási kérvényét.

A miniszterelnök most sem akarta elfogadni a lemondást, de Lukács eddigelé nem engedett és így Széll kénytelen volt új pénzügyminiszter után nézni.

A miniszterelnök első sorban Horánszki Nándort kínálta meg a pénzügyminisztari tárczával, de Horánszky kereken kijelentette, hogy csak a belügyminisztériumot vállalja és inkább lemond jövőbeni miniszterségéről, semhogy más tárczát vállaljon. Ezután a miniszterelnök Hieronymi Károlyt vette kombinációba, de a párt nem tartotta szerencsésnek a választást. Ajánlották a miniszterelnöknek Tisza Istvánt is, másokat is, de egyik jelölttel sem lehetett reusszálni; vagy a jelölt, vagy a párt nem akart. Szóval, a miniszterelnök nem talált megfelelő jelöltet a pénzügyminisztériumra. Ezért

elhatározta, hogy *igyekszik Lukács Lászlót kapacitálni a lemondás visszavételére; ha pedig ez nem sikerül, ő maga átveszi a pénzügyi tárcát ideiglenesen és Horánszky Nándort kinevezeti belügyminiszternek.*

Eddig van ma. A végleges elintézésről már legközelebb fogunk hírt adhatni.

SZÍNHÁZ.

A modell tegnapi este másodszer szentimentális is telt ház érdeklődése és határozott tetszése mellett került színre. Az operett főbb szereplője, lány melódiáit örömmel hallgatta s ujjaztatta meg a közönség. Az operett debreceni nagy sikeréből — a mint megirtuk — Koulóssy Emmát illeti az erőszelánrészt. Ő dominálja a színpadot nemcsak kedves játékával, de gyönyörködtető dalaival is. Annyi izlést, finomságot és színt önt dalaiba, mint a mennyi bájosságot s édes pajzányságot a játékába. Az operett másik nagyobb női szerepe Bárdos Irmának jutott, a ki eredményesen szokott megfelelni kisebb énekpartieknak és szerepeknek, de Stollája erősen mögötte maradt a várakozásnak. Hangja kellemes, de gyenge, játéka keresett, míg táncából a simaság, lengesség, könnyedség hiányzik. Erckövy a Nikoló szerepének ügyes interpretálásával közelebb férközött a debreceni közönség szívéhez. Énekszámait is sikerültek Isléssel és hatással énekelte. Kitűnő alakítást produkál a analóggyáros szerepében Nagy Gyula, akinek fokozatos haladását örömmel konstatálhatjuk. Jóhisz. diszkrét komikumával soha nem téveszti a hatást. Karactól azonban többet vártunk, mint a mennyit nyújt. Sikerült és izlésteljes a Nagy Gyuláné és Berzevicy Etel tánca, amelyet úgy az első, mint a második estén viharos tapsokkal iméltetett meg a közönség. Az operett előadása különben kerekded, simán, szépen, zavartalanul folyik s a kar is elismerésre méltó precizitást fejt ki. Szóval a Modell előadása kellemes és élvezeteljes estét nyújt a közönségnek, amely bizonyára minden előadására megtölti a színházat.

A szatmári színházról írkák, hogy a szatmári színház ügye, alighogy a szezon október 1-én megkezdődött, máris válságos viszonyok köré került. Csóka Sándor színházigazgató ugyanis, akinek a múlt évi szezonja is, de különösen a nyári idény nagyon rosszul sikerült, lekötözt az igazgatóságról és a társulatot a kiválóbb tagokból alakult öttagú bizottság igazgatja. A közönség pedig egyáltalán nem pártolja a színházat és a színházi bizottság nem törődik a dolgokkal. A közönség közönyt, ill. tőleg visszahuzódása asszal magyarázható, hogy már évek óta nincsenek megelégedve a színházi bizottság önkényes működésével.

UJDONSÁGOK.

* **Gazdák gyűlése.** A gazdasági egyesület által f. évi október hó 27-re kitűzött értekezlet f. évi november hó 17-re halasztatott.

* **Csiky Lajos a király előtt.** Csiky Lajos teológiai akad. dékánt ő felsége a király kitüntetésben részesítette. Csiky Lajos tegnapielőtt Budapestre utazott s tegnap délelőtt kihallgatáson köszöntö meg ő felségének a kitüntetését.

* **A debreczeni szabadságszobor.** Tóth András akadémiai szobrász, a debreczeni szabadságszobor pályanyertes művésze a tegnapi gyorsvonattal indult el külföldi tanulmányújtjára. Legtöbb ideig Párisban a képzőművészet és a legfinomultabb műizlés ez első metropolisában fog tartózkodni, de megpihen Münchenben is pár napra, sőt Berlinbe, a rohamosan emelkedő nagy német császárvárosba is ellátogat, mert hiába, a mindenre figyelő ifjú Vilmos császár uralkodása óta a szoboralkotások terén kétségtelen, hogy Németország a legtermékenyebb. Tóth András november hónapot egészen és december egy részét is külföldön tölti s a karácsonyi ünnepekre visszérkezvén, hozzákézd a szabadságszobor eredeti nagyságu alakjának mintázásához. A szobor alapozása az Emlékkertben már befejeztetett és a süttői kőből készüendő szép talapzatot készen várja.

* **A város vasutát vesz.** Debreczen városa tudvalevőleg a fancsikai erdejét akarja kihasználni, de a fahordást házilag szeretné kezelni. Hogy ezt tehesse, egy kis iparvasuttra, olyanra van szüksége, mint a Steinberger Gyuláné, amelyet ez fel is ajánlott megvétele a városnak. Száztizennégyezer koronát kér érte, de a legutóbbi városi közgyűlésen sokalták ezen összeget s olyan megbízást adtak a tanácsnak, amelylyel csak kedvezőbb feltételek mellett valósíthatják meg a vételt. — Ujra összeült hát a város jog- és pénzügyi bizottsága s alapos vita merült fel a felett, hogy mennyit ér a vasut s egyáltalában mennyit adhat érte a város. Voltak, akik elegendőnek tartották, ha a város javára kétezzer koronát elegend Steinberger Gyula a vételéről, mások azonban semmiesetre sem tanácsolták, hogy a város tul menjen a százezer koronán. És a szavazás során ez utóbbiak győztek. Az ő véleményük alapján most a jog- és pénzügyi bizottság azt javasolja a városi tanácsnak, hogy a guti vasut megvétele esetén semmi esetre sem adjon többet Steinberger Gyulának százezer koronánál.

* **Szaván fogta.** Feleség: Nem hallottad, hogy tiz forintot kértem?

Férj: De igen!

Feleség: Akkor hát miért adsz csak ötöt?

Férj: Magad mondtad, hogy csak felét higyjük annak, a mit hallunk.

* **A debreczeni műpártoló egyesület** előkészítő bizottság elnöke a következő felhívást teszi lapunk utján közlé: Alólírott felkérom azokat, kik a Műpártoló egyesület taggyűjtő ivate még mind ez ideig nem küldték hozzám, legyenek szivesek okt. hó 30-ig lakásomra (Péterfia 22.) eljuttatni, hogy a meghívókat az egyesület alakuló közgyűlésére szétküldhessem. Dr. Csikos Sándor, az előkészítő bizottság elnöke.

* **A tüntetők kihallgatása.** Megirtuk, hogy a debreczeni pótválasztás után keletkezett zavargásban bűnös tüntetőket átkisérték a királyi ügyészség fogházába. A tüntetők kihallgatását Jeney vizsgálóbírósegéd nyomban megkezdte s tegnap estig mind a huszonnyolcz tüntetőt kihallgatta. A kihallgatás után valamennyi ellen elrendelte az előzetes letartóztatást s a zavargók most mindaddig fogságban maradnak, amíg a vizsgálat elrendelésére és a vizsgálati fogság esetleges felfüggesztésére nézve a királyi ügyészség indítványt nem tesz.

* **Hősies asszony.** Tegnapi lapunkban e cím alatt megjelent hírnök ama része, hogy Palotai szerelmi üldözésben részesítette Kántor Józsefnét, módosításra szorul. A vizsgálat ugyanis azt derítette ki, hogy Palotai részeg állapotban tévesztette el az utat és azt hívén, hogy jó helyen jár, bezörgetett Kántorék lakására. Szerelmi üldözésről szó sincs, mert hiszen Palotai még csak nem is ismerte Kántornét. Részegen akadt oda és zörgetett, de mivel zörgetésére nem kapott választ, bosszankodva döngötni kezdte az ajtót, mely recsegett az erős ütésektől és Kántorné ekkor ragadta fel férje fegyverét és elsütötte. Palotai a lövésre ijedten menekült és egyenesen a határő Kántor karjaiba futott. Kántor Józsefné nem is tudta, hogy ki döngöti az ajtót. Azt hitte, hogy rablóátadó akar betörni s azért sütötte el a fegyvert.

* **A megrendelési törvény kijátszása.** Jórészt ismeretesek azok a kerülő utak, a melyeken át a külföldi és budapesti czégek házaló vigécei az ország piaczeit elárasztják. — Különféle módon szállják meg a közönséget és az illető kihágási bíróságoknál már megindult tömegesen az alatomos vigéczkedés miatt való följelentés. Különféle módon dolgoznak. Egyesek megrendelő ivateket helyeznek el a vevőknél, hogy ezeken irásos megrendeléseket tegyenek. Vannak ezek között olyan blanketták, a melyekkel a vevő a bécsi vagy a budapesti áruház vigéczét látogatásra kéri. Csak alá kell írnia. A helyeget is az áruház tulajdonosa adja rá a kártyára vagy blankettára. Aztán az ilyen vigécz invitáló levél gyűjteménnyel időnkint lejönnek Debreczenbe a czégek ügynökei és gesz bátran neki indulnak a megrendelés gyűjtésének, mert hiszen őket hívták, ők nem házalnak, kéretlenül nem mennek sehova. — De most kiderült,

hogy közben bekopogtatnak biz e szerény urak hivatalul sok helyre. A törvénytől így mit sem tartanak. Sőt akad a vizitáló ügynök urak között olyan is, a ki egész udvariasan látogatást tesz először a kihágási bíróságnál és fölmutatja a debreczeni önkéntes (?) megrendelők leveleit, melyekkel a derék debreczeniek őket beinvitálták. Ennek alapján kéri tehát a kapitányt, hogy vegyen erről tudomást. Ilven bejelentés történt a multkor is. Egy budapesti nagy divatáru cég ügynöke jelentette be, hogy ő vizitálni fog nagyszámú debreczeni megrendelőinél, a kik önként hívták meg. Olyan esetre is rájöttek már, hogy a budapesti cég raktáron tartja készen az ilyen leveleket és a dátumot az ügynök lejövetele előtt tölti ki. Vannak viszont nagyobb áruházak, a melyek kartelbe állanak a vidék kihasználására és a vidéki kereskedők megrontására. Ez a 2—3 áruház szövetkezik és közösen egy-egy hónapos szobában mintaraktárt tartanak egy ügyes ügynök vezetése mellett, a ki, miután a cég igazolványt váltott és be is jegyzi magát, derűre borura házal. Debreczenben most élesen figyelik az ilyen visszaéléseket s a felmerülő esetekben, mint az eddigi példák is mutatják, nagyon szigorúan bánnak el a visszaélőkkel.

* Felhívás a gazdaközönséghez. A gazdaközönség azon tagjait a kik az állami méntelep részére szükséges nagyobb mennyiségű szén, zab, szalma eladására vállalkozni kívánnak, felkérem, hogy a feltételek megismerése végett f. hó 25-ig alulírott hivatalos helyiségében jelentkezni sziveskedjenek Rácz Lajos, gazd. egyesületi titkár.

* A kirakat tolvaja. Varga Sára csak nem nyugszik. Hasztalan bünteti meg a rendőrség szigorúan, a büntetés nem fog rajta. Megszokta már ő a börtön levegőjét s ha kikerül onnan, visszavágyik ismét. Csak nem rég szabadult ki s tegnap este újra elfogták. A Degenfeld-téren levő Vizváry Ignác-féle rőfös üzlet előtt az ajtóban kirakott áruk közül egy vég vásznat a nagy keendője alá rejtette és észrevétlenül igyekezett tovább állani. Az üzlet tulajdonos felesége azonban észrevette Varga Sára bűnös manipulációját és egy segédjét utána szalasztotta, ki szerencsére el is csípte a vén bűnöst. A rendőrségnél elkobozták tőle a lopott tárgyat és bekisérték oda, a honnan — mint a következmények mutatják — nem is kellett volna kibocsátani.

* Ki akar pályázni? A debreczeni kereskedelmi és iparkamara a következő ajánlatok közlésére kérte fel lapunkat: A cs. és kir. 7-ik hadtest intendánssága Temesvártól folyó év október 22-én a következő gabonamennyiségeket szándékozik bevásárolni: Temesvárra 150 m. m. búzát, 5400 m. m. rozsot, 3050 m. m. zabot. Nagyváradra 725 m. m. rozsot, 3250 m. m. zabot. Aradra 725 m. m. búzát, 1250 m. m. rozsot. Szegedre 230 m. m. búzát, 600 m. m. zabot. — Az akna-szlatinai főbányabivatal f. év október 22-iki lejáratával az 1902 évi szükségletét nyilvános árlejtésen szándéko-

zik fedezni. Szükségeltetik: zab, szén, szalma, olajok, faggyu, szén, fa, stb. A részletes árlejtési hirdetmény kamaránknál megtekinthető. — A cs. és kir. 4. hadtest intendánssága Budapesten kenyér és zabszükségletét nyilvános árlejtésen a következő napokon fogja fedezni: 1901. október 28-án Székesfehérvár, Kaposvár, Szolnok, Kecskemét, Czegléd. Október 30-án: Alberti Irsa, Abony, Örkény, Zombor. — A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1902, esetleg az 1903 és az 1904 években szükséges szövetek, kelmék és rövidárukból szükségletű cikkek beszerzésének biztosítása tekintetéből folyó év október 25-iki lejáratával nyilvános árlejtést tart. — A m. kir. állami szövöipari szakiskola Késmárkon tudatja, miszerint a tanfolyam ez évben november 4-én fog kezdődni és december 14-ig tartani. Debreczen, 1901. október 19. Kereskedelmi és iparkamara.

Pályázat vegytani tanársegédségre. A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet vegytani tanszéke mellé rendszerített tanársegédi állásra pályázatot hirdetnek. A tanársegéd a vegytani tanszék tanárának segédkezik. — A javadalmazás 1200 korona, lakás természetben, fűtés és világítás. A folyamodáshoz az iskolai előképzettségről, szaktanulmányokról és az eddigi működésről szóló bizonyítványok csatolandók. A kérvények a földművelési miniszterhez címezve e hónap 20-ig a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet igazgatóságához küldendők.

* Csendőrök vérengzése. A Debreczentől alig egy órajárásnyira fekvő Mike-Pércsen véres eset történt tegnap délelőtt. Két csendőr, akik Debreczenből mentek ki szokásos utjukra, erősen jókedvű állapotban minden igazi ok nélkül inzultáltak néhány mikepércsi embert s mert azokban felébredt az önérzet, kardjukhoz nyultak a csendőrök s valóságos kaszabolást vittek közöttük véghez. Hat mikepércsi embert vagdaltak össze. Ki a fején, ki a karján, mellén, vagy a hátán sérült meg. A legsúlyosabb a Szegedi Gábor sérülése, a i a vagdalkozó csendőr kardját megkapta s ugyanakkor a másik csendőr kardjával végig vágott a Szegedi fején. Az esetről nyomban értesítették a debreczeni csendőrpáncsnok ságot, a sérültekhez pedig hatósági intézkedésre dr. Altmann Béla debreczeni orvost vitték ki, a ki tegnap egész délután a sebesültek sérüléseit kötöztette be. A sebesültek bűnvádi feljelentést tesznek a csendőrök ellen.

* Az ács és kőműves mester urakat felkérem, hogy ujjonnan szerződött tanonczaikat e hét folyamán irassák be a november hó 1-én kezdetét veendő tanfolyamra. November 1-től kezdődőleg hétfő, kedd, csütörtök, péntek, szombat és vasárnapon küldjék tanonczaikat iskolába, mert a mulasztásokat e naptól számítva köteles vagy k az iparhatóságnak bejelenteni, a mulasztók közé számítván azokat is, kik szerződve vannak, de be nem iratkoztak. Dóczy Gedeon, ip. tanonczisk. igazgató.

* Halálozás. Vitárus Imréné szül. Puchlin Mária asszony f. hó 20-án reggeli 8 órakor, életének 24-ik, boldog házasságának 5-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 22-én d. e. 11 óra kor lesz a róm. kath. egyház szertartása szerint a Meliusz-tér 12. sz. háztól a Szent-Anna-utcza temetőbe.

* Kitiltott gyógyszer. A kereskedelmi miniszter ismét egy olyan gyógyszert tiltott ki az ország területéről, amely nem hogy segítene a szenvedő embereken, hanem inkább árt. Dr. Inefeld genfi orvos valami elektro homeopathiai gyógyszereket hozott forgalomba s elárastotta vele az egész országot. E gyógyszerek szállítását Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter megvonta a továbbítást s a belügyminiszter pedig az árusítást tiltotta el.

* Hölgyek figyelmébe. Van szerencsénk az igen tisztelt hölgyközönség figyelmét felhívni új női és gyermek felöltő áruházunkra, a holis raktárra érkeztek a legújabb őszi és téli újdonságok u. m. női és gyermek kabátok és paletok, szőrme és tül boák, selyem és kazán bluzok, selyem alsó szoknyák, esernyők, övök és nyakkendők. Dus raktárunk megtekintésére tisztelettel meghívjuk a n. é. hölgyközönséget. Kiváló tisztelettel *Darvas Testvérek*, Debr. főté. Hungária kávéház mellett.

* Elveszett a hatvan-utczai kerttől a Hortobágy malomtól az István gőzmalomhoz vezető uton a Liba-kert és Vénkert közt zöld vászon háti zsák vadász jeggyel, szemüveggel és egyéb apróságokkal telve, 20-án vasárnap reggel 10—11 óra között. A megtaláló jutalmat kap, ha Hatvan-u-kert I. járás 28. sz. alá viszi.

* Hazánkban a szolid cég mintaképeül jelölik meg Neumann M. Magyarország legnagyobb és legrégebbi férfi és gyermek ruha telepét. Ezen 55 év óta fennálló üzlet már megalapítása után a legjobb hírnévre tett szert, melyet azzal érdemelt ki, hogy ritka lelkiismeret és pontos kiszolgálásban részesítette vevőit Különös figyelmé arra irányult, hogy csak jó minőségű árut használt és ezeket a legjobb munkásokkal dolgoztatta fel. Az árak tekintetében az ország legnagyobb forgalmu ruha telepe, mint ma is — úgy mindenkor a legolcsóbb volt. A hűvös idő beálltával a szülőknek egyedüli gondját a gyermekek kiruházása képezi. A meleg ruha éppen úgy szükséges az egészség fentartására, mint a táplálék. A meghűlésből eredő betegségek gyakran utját állják az egészséges fejlődésnek. A férfaktól pedig a társadalom megköveteli, hogy tisztességesen ruházkodjanak. Debreczen közönségének alkalma van ruha szükségletét a legelső forrásból olcsón beszerezni, mert Neumann M. cégnek nagy raktára van itt ten a Piacz-utca 49 sz. a. A környék sőt távoli városokból is tömegesen keresik fel Neumann M. ruhatelepét.

TÁVIRATOK.

Képviselő választások.

Mezőkövesd, október 21. A kerületben ma ment végbe a pótválasztás Kálmán Károly néppárti és Brezovay szabadelvűpárti jelöltek között. A szavazás eredménye az lett, hogy Brezovayt 857 szóval a Kálmán Károly 362 szavazata ellenében képviselővé választották.

Vág-Vecse, október 21. Emmer és Horváth között erős küzdelem folyik. A szavazatok állása este a következő volt: Emmerre leadatott 965, Horváthra 890 szavazott. A választásnak csak éjjel várható a vége.

Halálos tréfa.

Budapest, október 21. Aradról megrendítő szerencsétlenség hírének jelentik. Bonn Lajos kereskedősegéd, ki már régebb idő óta együtt lakik jó barátjával Panadán Péterrel, ma reggel egy elvesztett inggombját kereste lakótársán, sőt tréfából revolvert is szegzett Panadánra, mondván:

— Add vissza a gombomat, különben lelőlek!

A tréfának az lett a vége, hogy a revolver véletlenül elsült s Panadá, habár a golyó nem is találta, ordítva kiszaladt a szobából.

Bonn azt hívén, hogy meglötte barátját, kétségbeesésében maga ellen fordította a revolvert s e kiáltással:

— Nem akartam — szíven lötte magát úgy, hogy menten szörnyet halt.

Elhunyt hírlapíró.

Budapest, október 21. Abbáziából jelentik, hogy Zilahi Béla a fővárosi hírlapíró gárda egyik fiatal nagy tehetségű tagja ma ott meghalt. Az elhunyt hírlapíró fia volt Zilahi Simonnak, a Budapesti Hírlap kiadóhivatali igazgatójának.

A búr háború.

London, október 21. A Reuter-ügynökség jelenti Pretóriából tegnappól: Kanadai csapatok pénteken éjjel Balmoraltól északnyugatra 16 mérföldnyire megleptek egy búr tábornokot. A csapatok közeledtére az ellenség elmenekült és három halottat hagyott hátra. Négy embert elfogtak, számos marhát, élelmi szert és lőszert zsákmányul ejtettek. A kanadai csapat 28 embert vesztett.

Johannesburg, október 21. Egy Levis nevű embert hetfőn Polchesiroonban két katona meggyilkolásában való részvétel miatt halálra ítélték és agyonlőtték. A vád szerint a két katonát Julius havában Frederikstaadtban gyilkolták meg, miután megadták magukat.

HIREK.**Éjjeli posta.**

× **Anarkista hajsza Budapestben.** (Éjjeli express tudósítás.) Czolgosz merénylete óta ismét megindult az anarkisták utáni hajsza itt a kontinensen. Ma már minden munkanélküliben anarkistát lát az „árgus szemű policia” s a mint valaki vadul forgatja a szemét, a rendőrök, a kiknek éles megfigyelő képessége tudvalevőleg sohasem csal, a szélrózsa minden irányában megsürgönyzik: X. anarchista nyomtalanul eltűnt. Hír szerint Budapestre utazott. A fővárosi rendőrség meg természetesen mindenhol emberét mozgósítja az „anarchista” után. Az éjjel Rudnay

Béla főkapitány maga vezette a razziát, amelynek eredményeként az tűnt ki, a mit az ország régen tud, az tudniillik, hogy ijesztően sok a munkanélkül nyomorgó szegény, de anarkista nincs egy szikrányi sem. A rendőrök, detektívek azonban más véleményen vannak. Ha agyonhajszolják is magukat, ha belepusztulnak is, az anarkistát meg kell fogni. Még akkor is, ha nincs.

× **Miss Ellen Stone.** (Éjjeli express tudósítás.) Szófiából jelenti egy táviratunk: Az itteni rendőrség tudomást nyert egy elmenekült pópa kijelentéséről, mely szerint a rablók, a kik Miss Ellen Stonet hatalmukba ejtették, ismert bolgár emberek. Gickinson amerikai konzul meghosszabbított itt tartózkodását úgy magyarázzák, hogy az irányadó körök annak dacára, hogy a banda török területen tartózkodik, gyanúkokokat találtak a macedon bizottság bűnösségére nézve.

× **A hollandi királynő férje.** (Éjjeli express tudósítás.) A meklenburgi herceg, Vilma királynő férje — ugylátszik — nem nagy népszerűségnek örvend Hollandiában. Mint ugyanis Amsterdamból jelentik, ott most egy német színtársulat vendégszerel. Eddig minden este nagy németellenes tüntetések voltak a színházban és ez alkalommal a királynő férje ellen is gyalázó kifejezések hallatszanak. A „le a meklenburgival” kiáltások egyes nyilvános helyeken napirenden vannak. A királyi férjet a hollandi nép állítólag azért nem szereti, mert „becsapta” a királynőt, a kinek most fizetnie kell férje régi adósságait.

× **Gyilkosság.** (Éjjeli express tudósítás.) Máramaros-Szigetről írják: Máramaros vármegye sugatagi járásában Fehérfalva községben e hó 19-én rémes gyilkosság történt. Lipcsei Petru molnár-mesternek haragosa volt Sztojku Gavril, a ki egy időben a Lipcsei malmában volt alkalmazva és ezután összeveszett gazdájával és halálos ellensége lett. Szombaton este Lipcsei künn állott a háza előtt, mikor arra haladt Sztojku. Odakiáltott neki:

— Még mindig haragszol Gavril?

— Már nem haragszom! kiáltotta a régi haragos és ezzel nyugodtan leemelte válláról a magával hordott fegyvert és Lipcseire sütötte. Az orvosi boncolás konstatálta, hogy Sztojku fegyvere apró kavicsal volt megtöltve és Lipcseinek a beleit szakgatta szét a lövés, a mi rögtön halált okozott. A csendőrök azonnal elfogták a gyilkost.

× **Paderewski.** (Éjjeli express tudósítás.) Az idei hangverseny-évnak egyik kimagasló eseménye az a hangverseny lesz, melyet Paderewski zongoraművész fog rendezni. Paderewski, ez a csodálatos nagy zongoraművész, tüneményes játékával bámulatba ejtett két világrészt. Paderewski elvitázhatatlanul jelenleg a legelső és legjelentékenyebb zongoramű-

vész, kinek hírneve két világrészben meateorként tündökölt és kinek példanélküli művészete feltűnést keltett. Budapesti hangversenye iránt nagy érdeklődés van a művészet szerető közönség körében, amit már az a körülmény bizonyít, hogy a szombaton november 16-án a fővárosi vigadó nagytermében tartandó hangverseny hírére a „Harmonia”-ban valóságos népvándorlás van jegyekért.

× **Ketteler gyilkosának a feje.** (Éjjeli express tudósítás.) Berlini lapok írják, hogy a „Tucuman” német hadihajó, mely most itthon van Európa felé, báró Ketteler gyilkosának, Eutainak a fejét hozza magával. A „Berl. Localanzeiger” a hírt megerősítve azt mondja, hogy Eutai fejét nem a kormány megbízásából szállítják Német országba, hanem — ugylátszik — valamelyik német orvos szerezte meg kuriózumképen.

× **Roosevelt és a burok.** (Éjjeli express tudósítás.) A „Berliner Tageblatt” jelenti Washingtonból, hogy Krüger ottani képviselője, Obeirne ezredes tegnap kihallgatáson volt Roosevelt elnöknel. Az elnök kijelentette, hogy a mostani politikai konstelláció mellett semmit sem tehet a burok érdekében. Obeirne ezredes ezután Hay külügyminisztert látogatta meg, akit legalább arra akart rábírni, hogy az Egyesült-Államok kormánya intézzen körtégyezkedést a hatalmakhoz, melyben a háború befejezésére való akció kezdeményezését sürgetné. Hay külügyminiszter ezt is lehetetlennek mondotta, úgy, hogy a burok most már csakis fegyverek szerencsésjétől várhatják sorsuk jobbra fordulását.

× **Szélhámós mérnökök.** — (Éjjeli express tudósítás.) Duna-Szerdahelyről írják, hogy a töltőréthei bírósághoz a minap beállított egy elegánsan öltözött szélhámós, aki azt mondta, hogy mérnök, aki a földmunkálatok ellenőrzésére küldetett ki, podgyásza azonban egy dunaszerdahelyi szállóban maradt. Felkérte hogy a falu pecsétjével ellátott igazolványát küldje el a szekerét podgyászáért. A bíró megírta a kért nyilatkozatot, ráütötte a pecsétet s míg a bíró kiment az udvarra, hogy a kocsi fogjon be, addig az idegen felhasználta az alkalmat és több e célra készen tartott papíroera rányomta a falu pecsétjét. Ezt a bíró serdülő fia a konyhából látta, de nem szólt semmit; mikor aztán a kocsi üresen jött vissza Szerdahelyről, elmondta mit látott és csak akkor látta át a bíró, hogy szédélgővel volt dolga. — Azonnal feljelentette a szerdahelyi főbírónak, ki nyomban intézkedett, hogy visszaélés ne történjék a falu pecsétjével.

Rablóvilág Berlinben.

— Saját tudósítónktól. —

A németek fővárosát hetekig tartó izgalomtól mentette meg Pamler betörőnek

letartóztatása. Pamler az utóbbi két hónap alatt majd százezer márkát rabolt el s oly vakmerő volt, hogy az elrabolt értékeket váltásdíj ellenében visszaadta a meglopottaknak. Mosés furfanggal dolgozott a munkáját az is megkönnyítette, hogy akiket kirabolt, a legtöbb esetben szívesebben fizették le a váltásdíjat a rablónak, mint hogy följelentést tettek volna ellene.

Pamler szeptember közepén Werner nagykereskedőtől 60 ezer márkát érő sorsjegyeket lopott el. Másnap levelet írt Wernernek és ötezer márká váltásdíjat kért. A nagykereskedő a rendőrség tanácsára levélileg alkudozni kezdett a rablóval. A detektívek megfigyelték, hogy ki viszi el a levelet. Jött egy asszony s átvette a választ a kereskedőtől. Am a levelet a legközelebbi sarkon átadta egy ismeretlennek, aki ismét csak két utcával odább vitte s ott egy harmadik embernek kézbesítette. Ez betette a levelet egy újabb borítékba s bedobta egy közeli levélszekrénybe.

A detektívek a postán átvizsgálták a levélszekrény összes leveleit s konstatálták, hogy az ismeretlen, akit megfigyelték, nem a nagykereskedő levelét, hanem egy üres borítékot dobott a levélszekrénybe, s ezzel sikerült is teljesen félrevezetnie a detektíveket. Mialatt a rendőrség más irányban kutatott Pamler után, ő megjelent a nagykereskedőnél és személyesen átvette az ötezer márká váltásdíjat.

Legutóbb azonban rajta vesztett. Egy újabb zsarolási kísérletet tett s kiszámította, hogy levélét mikor kézbesíti a levélhordó a meglopott áldozatnak, egy főpinczérnek, elment a rendőrségre s a panaszt felvevő tisztviselő előszobájában telepedett le, hogy megfigyelje, vajjon a főpinczér bejelenti e az esetet a rendőrségen. Az előszobán azonban ugyanakkor, ment keresztül Werner nagykereskedő, aki — mint fennebb mondtuk — személyesen egyezett ki a rablóval. Werner felismerte Pamlet, szölt a közeli rendőrnek s ez többed magával lefűlelte a rablót, mielőtt elhagyhatta volna a rendőrigazgatóság sok kapus palotáját.

CSARNOK.

A büntársak.

— Regény. —

(Folyt.)

Malvin öröme leírhatlan volt. Minden jobban megy, mint ahogy hitte volna. Rövid idő múlva, már megnyitották előtte az ajtót s az uralkodó elé járulhatott, akit időközben mindenről informáltak.

Malvin a mint belépett, sebesen sietett az uralkodóhoz, megcsókolta a kezét s térdre omlott előtte:

— Felsőged jó szívéhez akarok szólani. Könnyörögni jöttem, hogy vegye le az apám fejére mért büntetést, ne mos szívével, áldást osztó kezével boldogítson engem is, a mindenektől elhagyott, meggyűlölt árvát. Rossz lelkű emberek, akik pozíciójukat, politikai diadalukat féltették, rágalmazták meg édes apámat s mert eszével, erejével és hatalmával dominált, szálla volt sze-

mükbe. Ne engedje felsőged, hogy a cselszövés, intrika tovább is diadalmaszkodjék, szánja meg atyámat, engem s adja meg kegyelmes engedélyét a montilloni grófnak arra, hogy újra visszatérhessen az ő szerető gyermekéhez.

Az uralkodó azeliden szólott Malvinhoz, aki kitűnően játszotta félrevezető szerepét.

— Keljen fel gyermekem.

— Csak egy szót szóljon Felsőged: Remélhetek-e?

Az uralkodó nyájasan kérdezősködött Malvia sorsa felől s a leleményes asszony annyi keserűséggel esetelte az ajtótól megfosztott leány sorsát, hogy az uralkodó csakugyan megszánta:

— Még ha bűnös lett volna is, az én jó atyám — szólott Malvin, mikor már teljesen belemelegítette az uralkodó szívével — még akkor is szörnyen megbűnhődött volna azzal a tizenkét évi számkivetéssel. Mert Felsőgedes uram, tizenkét esztendeje a nek, hogy nem ölhetem meg az édes atyámat.

Az uralkodó ezután csakugyan érezte jó szívet Malvinnal.

— Menjen haza nyugodtan gyermekem. Kérelmét teljesítem, amnestiát adok édes jó atyjának. Visszahelyezem jogaiba, birtokába. Éljenek boldogul.

Malvin határtalan örömmel omlott az uralkodó lábai elé. Újra elkapta kezét, megcsókolta, majd hálálkodva emelkedett fel s távozott az uralkodó elől.

Végtelenül jól érezte magát. Nem azért, mert az amnestiát kiszöközte, de azért, mert egy uralkodó szívével tudott győzedelmeskedni. Ez volt az ő legnagyobb diadala.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma kedden, „A“ bérletben, harmadszor:

A MODELL.

Operette 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Perezi Sylvia	—	—	Szigeti L.
Stella, leánya	—	—	Bárdos Irma.
Stirió János, szalámi gyáros	—	—	Nagy Gyula.
Tantini, festő	—	—	Karacs Imre.
Nikoló, fiuk, rikkancs	—	—	Érczkövy K.
Coletta, mosónő	—	—	Komlósy E.
Madrini, fiatal tiszt	—	—	Székely Gy.

Holnap szerdán, „B“ bérletben:

SÖTÉT PONT.

Színmű 3 felvonásban. Írta: Csiky G.

NYILTÉR. *)

Ne mulassza el senki őszi és téli divatcikkek beszerzése végett fölkeresni a párisi divatruházat, Debreczen, a m. k. főposta mellett, a hol női felöltőkben, leány kabátokban, gyermek köpenyekben, diszített női kalapokban, selyem blazok, szörme különlegességekben, meglepő dús választéku újdonságok kaphatók Bámulatos olcsó számtott árak

Uj virág-üzlet.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a főpiaczon, (nagy tőzsde mellett)

virág-üzletet

nyitottunk, melyet a mai kor igényeinek teljesen megfelelően rendeztünk be.

Csokrok, koszorúk, mindenféle virág-munkák a legújabb divat szerint rendkívül jutányos árak mellett kaphatók.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve kiváló tisztelettel:

Farkas és Harabula

műkertészek.

Kertberendezések jutányos ártan elvállaltatnak vidéken is.

Ertesítés!

Más hivatal — elfoglaltságunk miatt régi üzlethelyünkben, elköltözködésünk folytán fűszer-, csemege- és déli gyümölcs nagy raktárunkat fűszer-, átvány- és minden hozzá tartozó felszerelvények felesleges részeit minden elfogadható olcsó árakban kis- és nagy mennyiségben értékesíthetjük. Üzletünk el van látva mindenféle friss fűszerekkel, déli- és hazai gyümölcsökkel, mindenféle kávé, rum, tea, füge, mazsola, mandula, maróni, narancs, citrom és főzelékekkel, friss szőlő, különös, jó, szép erdei faj batul, kormos, arany- és citrom ranet almákkal és minden e szakmába tartozó cikkekkel igen olczón ajánlunk ugy a helyi, mint vidéki, privát- és szaktársunknak tisztelettel:

Kondor M. J. és fia

Kossuth-utca.

MIHALOVITS J. gyógyszerháza

a „Kisgyó“-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény úde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kifűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekeedik bármilyen arcz vagy rízsporral. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Crème s Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt sűdű, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól.

(Kapható 3 színben, fehér, rózsás s crème színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (pamacssal 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő arczporait:

BERLINI FETTPOUDER (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POUDER (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

Apró hirdetések.

Cija: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Czimbalom jó karbon levő eladó. Loránffy-utca 5. sz.

Rüszer-üzlet jó forgalmu jutányosan eladó. Czím a kiadóhivatalban

Két egymásból nyiló csinosan butorozott szoba elszobával, a piac közelében, gyermektelen házaspár vagy 2-4 en vagy nagyobb tanulók részére november 1-től kiadó. Hol? megmondja a kiaoóhivatal.

Egy kilo szemes kávé egy forint a Főlegyházi János fűszerkereskedésében, Piac- és Miklós-utca sarkán.

Világhírű „Martell“ cognac Debreczen és vidéke részére egyedüli főraktár Váray József kereskedésében Városi-bérpalota.

Merlegképes könyvelő szabad időiben könyvelői vagy más irodai munkát szorény feltételek mellett elfogad. Czím a kiadóhivatalban.

Köhögésné! legjobb a Borsy féle Pemetefü cukorka Kapható Borsy-cukrázdában és Jósá és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Hajvágógépek, angol aczellólk, beretvák, kések, nagy választékban jutányos árban beszerezhetők **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében

Fournier bükkfa és fenyőfa, falz-lécetek **Neumann és Weisz** festék-, lakk-, kenecse és petróleum nagy raktárában hatvan-u 5 sz.

60 szál tölgyfa eladó. Értekezhetni Németi Lászlónál, Méliusz-tér 15. szám.

Tea-vaj Gróf Dezséffy uradalmából, kilója 1.20 frt. állandóan friss, kapható Czeglédy és Polgar üzletében.

Kézimunka. Nőnapra és alkalmi ajándéktárgyak dus választékban kaphatók Füstös Testvéreknél.

Óvadékképes fiatal keresztény nős ember, kinek 4 középszályról és a könyvviteltanból szakvizsgája van, a magyar és német nyelvet úgy írásban, mint szóban tökéletesen bírja, pönztárnoki vagy könyvelői állást keres. — Czím a kiadóhivatalban.

Chasselas, Na oleon és többféle csemege téli szőlő Dr. Kertész Józsefnél H.-Böszörményben. 20 kr kilója kapható Dr. Kertész József bor-, és csemege szőlő telepe H.-Böszörmény.

Két uj bolthe'iség esetleg pinczével, vagy a nélkül november 1-től, esetleg minden órán kiadó. Szent-Anna-u. 6. szám alatt.

10 év óta fenálló havi és heti részlet üzletben a téli árak nagy választékban megérkeztek és áromelés nélkül árusítatnak Kohn Hermann Hatvan-u. 17.

Ügyes fiatal emberek

u azó ügyököknek azonnali beépésre felvettnek Schweitzer Testvérek cég varrógép és keréknár üzletében.

Pincze 16 méter hosszú pincze kiadó. Arany-János-utca 11.

Utczai lakás kiadó azonnal jövő év májusig, esetleg továbbra is 4 szoba és mellék-he'isések Szécsényi-utca 17. sz

14 kr. literje a tisztánegő, szagnéklüli petróleumnak Fazekas Kálmán festék és petróleum kereskedésében Hatvan-utca 4 szám.

Kiadó 1901 november hó 1-től a központban Kossuth-u. 6, illetőleg Sas-utca 3-ik számú házban az első emeleten egy 2 szobás garzon-lakás, gázlusterekkel felszerelve. Ügyvédi irodának vagy orvosnak is nagyon alkalmas. — Ugyanott a földszinten, közvetlenül a Sertés-vágó Társulat helyisége mellett 3 tágas raktárhelyiség egyenként vagy együtt azonnal kiadó. — Értekezhetni a házban, Boros Testvérek üzletében, vagy Kaszanyitzky Endre üzletében, Piac-utca 57-ik sz. a.

Legelősb bevásárlási forrás.

Van szerencsém a n. közönségnek, b tudomására hozni, hogy megérkeztek az őszi és téli idényre való finom bel- és külföldi posztók, gyapjuszövetek, sheviotok és mindenféle fekete camgarnok, a melyeket a legjutányosabb árban vagyok képes az igen tisztelt vevőim rendelkezésére bocsátani. Azenkívül 500 drb öltönytáradékokat igen olcsó árban kaphatni. Saives pártfogást kér

KLEIN JAKAB
posztókereskedő
a főtözsde mellett.

Megtepo olcsó árak.

== 36 kr. ==

1 liter kitünő ízű
homoki rizling bor
Kontsek Gézanál

Debreczen, Kossuth-utca.

Verseny
Czipő-üzlet

olcsó árakra való tekintettel

TOLNAY DÁNIEL áruháza

Debreczen, Főtér, a főpostával szemben Ajánl

férfi-, női- és gyermek-czipőket

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivite-
lig óriási választéku raktárt tart, előnyösen
ismert elsőrangú műhelyi kézi készítéseiből.

Van szerencsém a n. erd. közön-
séget értesíteni, hogy raktárunk

női-divatosztályát

az őszi- és téli idényre a legújabb

Szines és fekete selyem

Gyapju női ruhaszövet

Flanell, mosó velez

Téli kendő, sál

Ruhadiszkek és belésárakkal

dusan felszereltük.

A Kunz József és Társa cégtől

átvett árukat pedig

rendkívül jutányos áron

árusítjuk el. Kiváló tisztelettel:

Donogán és Somossy,

KUNZ JÓZSEF és Társa utódal.

Kiadó

Piacz-utca 42. szám

(Biedermann házban)

egy lakás

a földszinten, áll 3 szoba, előszoba, konyha
és mellék-helyiségekből; továbbá:

irodának

is alkalmas két szoba kiadó.

Értekezhetni: ugyanott a tulajdonossal.

Őszi és téli

öltönyök

tisztítása

kifogástalanul

Hrabéczi Antal

kelmefestő és vegytisztító intézetében
eszközöltetik.

DEBRECZEN,

Széchenyi-utca 42-ik sz.

Debreczen, 1901. Nyomatott a város könyvnyomdájában.